

Fremsyn for Århus

Samtlige partier i Århus Byråd er enige om følgende investeringer:

1. Modernisering af skoler samt dag- og fritidstilbud i Århus

Uddannelse er en af de væsentligste forudsætninger for en fortsat velstandsudvikling. Som ansvarlig for folkeskoleområdet i Århus Kommune er partierne sig det deraf følgende ansvar bevidst.

Magistratsafdelingen for Børn og Unge administrerer fysiske værdier, der har en ejendoms-vurdering på over 4 mia. kr. Der er gennem de seneste 15 år foretaget en væsentlig renovering af skolernes og de kommunale institutioners bygningsskal (vinduer, tag, murværk m.v.) ved at prioritere den udvendige bygningsvedligeholdelse højt ved udmøntning af anlægsmidler. Bygningsmassen er således grundlæggende af en god kvalitet.

Magistratsafdelingen for Børn og Unge fremlagde i marts 2007 en plan for en modernisering af bygningernes indre, idet der er et efterslæb af en betydelig størrelsesorden, for at bygningerne kan karakteriseres som teknisk og pædagogisk tidssvarende.

Visionen er, at det tilstræbes over en 10 års periode at investere 500 mio. kr. i en teknisk og pædagogisk modernisering af kommunens skoler, dag- og fritidstilbud. Visionen omfatter både inde- og udearealer.

Finansieringen af målsætningen om modernisering af de fysiske rammer for tilbuddene til de 0-18-årige udgør en betydelig kommunaløkonomisk udfordring. Byrådet har fastlagt principper for den økonomiske styring af driftsudgifterne på børneområdet som følge af udviklingen i antallet af småbørn og skolebørn. Disse principper skal naturligvis overholdes, således at midler som følge af det faldende børnetal ikke kan indgå i finansiering af anlægsudgifterne.

Det faldende børnetal på såvel dagpasnings- som skoleområdet skaber imidlertid nogle muligheder for at udnytte den eksisterende bygningsmasse mere effektivt med henblik på at prioritere bedre fysiske rammer for børn og unge. Der er peget på, at det undertiden kan være mest formålstjenligt at afhænde ejendomme eller opsigelse eksisterende lejemål for samlet at skabe optimale fysiske rammer. Disse bygningsmæssige ændringer vil ikke forringe det generelle serviceniveau.

Dette kan udover anlægsindtægten også i visse situationer skabe et mindre driftsmæssigt overskud. I denne forbindelse er der også peget på frigørelse af driftsmidler i øvrigt, som kan forrente en del af investeringen.

Som udgangspunkt forudsætter forligspartierne således, at det er muligt i perioden 2008-2011 at finansiere en årlig udgift på i gennemsnit 50 mio. kr. til modernisering af skoler, dag- og fritidstilbud ved de omtalte driftsbesparelser. Dernæst forudsættes det, at salg af et antal overtallige bygninger (eller opsigelse af lejemål) kan finansiere 25 mio. kr. i både 2012

og 2013. I årene herefter er der ikke udmøntede anlægsreserver, og forligspartierne er i den forbindelse enige om at prioritere restbeløbene på 25 mio. kr. i både 2012 og 2013 samt en årlig beløbsramme på 50 mio. kr. i 2014-2017 til modernisering af skoler, dag- og fritidstilbud højt, når disse beløb i fremtiden skal udmøntes.

2. Erhvervelse af Godsbanearealet

DSB står foran at skulle forlade Godsbanearealerne bag Musikhuset og Scandinavian Centre. Forligspartierne finder, at der hermed er skabt en enestående mulighed for at omdanne et attraktivt og centralt beliggende område på ca. 43.000 kvadratmeter til byformål. Forligspartierne anmoder på den baggrund Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø om via en aftale med DSB at fremsende en indstilling om køb af Godsbanearealerne. Partierne finder det hensigtsmæssigt, at kommunen overtager arealerne, og afklarer de overordnede rammer for den fremtidige anvendelse af arealerne. Herefter kan der gennemføres udbud af arealerne i en proces, der nærmere skal afklares og tilpasses planerne for den fremtidige anvendelse.

Forligspartierne er endvidere positivt indstillet på at overtage yderligere arealer på op til 62.000 kvadratmeter fra DSB i området omkring Godsbanearealet i det omfang der kan indgås rimelige købsaftaler.

3. Etablering af en multiarena

Forligspartierne ønsker, at der skal opføres en multiarena i Århus. Forligspartierne skaber med denne aftale rammerne for etablering af en multiarena i Århus med plads til 15.000-20.000 tilskuere. Dette vil medføre mulighed for at afvikle arrangementer, der både i en national og international sammenhæng er enestående.

Visionen er at skabe en Multiarena med tilknyttede aktiviteter, der kan være destination for events i verdensklasse og et kraftcenter for sport, kultur, kongresser, messer, turisme, underholdning m.v.

Der er 2 placingsmuligheder, som vil blive undersøgt nærmere:

- En placering på Godsbanearealet
- En placering ved Atletion

Forligspartierne igangsætter med denne aftale en analyse af de trafikale forhold ved de 2 placingsmuligheder. Analysen skal foreligge inden udgangen af november 2007, således at partierne inden årets udgang kan udpege en af de 2 placingsmuligheder som den endelige. Analysen, der gennemføres af Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø i samarbejde med et eksternt konsulentfirma, skal indeholde forslag til en løsning af de trafikale forhold ved de to placeringer og en redegørelse for de nødvendige infrastrukturmæssige investeringer og de afledte udgifter hertil ved hvert af de to projekter.

Når den endelige placering er udpeget, gennemføres et udbud blandt mulige private investorer hvorved det afprøves, om ideen om en multiarena er økonomisk bæredygtig.

Det er udgangspunktet, at en kommende multiarena skal finansieres via private midler såvel anlægs- som driftsmæssigt. Via udbudet skal det afklares, i hvilket omfang det er påkrævet med kommunal støtte til projektet i form af indskud af grund og/eller driftstilskud.

Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice vil i samarbejde med Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø samt Borgmesterens Afdeling udarbejde et udbudsgrundlag, som forelægges for Byrådet.

Udbudsforretningen forudsættes afviklet senest den 1. september 2008, hvorefter partierne tager stilling til kommunens eventuelle økonomiske engagement i projektet. Parallelt hermed påbegyndes arbejdet med VVM-undersøgelse, revision af kommuneplaner samt lokalplan.

Med henblik på finansiering af eksterne udgifter til ovennævnte analyse, udarbejdelse af VVM analyse samt udarbejdelse af udbudsgrundlag afsættes der et beløb på 10 mio. kr.

Beløbet finansieres via en fremrykning fra anlægsreserven.

4. Etablering af en havnetunnel

I forbindelse med beslutningen om udvidelsen af Århus Havn i 1997 besluttede 30 af Byrådets 31 medlemmer, at den forøgede erhvervstrafik til havnen skal betjenes via en tunnel under Marselis Boulevard. Det blev i den forbindelse besluttet, at tunnelen skulle etableres inden den sidste del af containerhavnen blev flyttet fra den nordlige terminal (ved Pier 4) til den nye østlige terminal. Den sidste del af denne beslutning er siden da revideret i beslutninger, der er aftalt blandt de samme partier i Byrådet. Det er sket for at fremme muligheden for at tage De Bynære Havnearealer i brug til byformål tidligere end oprindeligt planlagt.

Beslutningen om at etablere tunnelen har imidlertid stået ved magt uafbrudt siden 1997, og forligspartierne står fortsat fast på denne beslutning. Der er netop fremsendt indstilling fra Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø om offentlig fremlæggelse af kommuneplantillæg med tilhørende VVM-undersøgelse for en forbedret vejforbindelse til Århus Havn. Forligspartierne forpligter sig til at gennemføre en forbedring af vejforholdene til Århus Havn, idet valget af den konkrete løsning afgøres på baggrund af høringsresultatet.

Udgangspunktet for forligspartierne er en tunnel under Marselis Boulevard/Adolph Meyers Vej, hvor Åhavevej forlægges mod nord og udvides til 4 spor. Løsningen forventes først færdig i 2015. Denne løsning skønnes at koste ca. 1,4 mia. kr. Forligspartierne forpligter sig fortsat til at finde finansiering til tunnelen i kraft af den tidligere besluttede kommunale opsparring, fremtidige indtægter ved frikøb af tilbagefaldsklausuler på kommunale ejendomme samt via finansieringsbidrag fra Århus Havn, Staten og EU. Forligspartierne anmoder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø sammen med Borgmesterens Afdeling om at fremlægge en samlet finansieringsplan i efteråret 2007.

Enhedslisten De Rød-Grønne kan ikke tilslutte sig denne del af aftalen.

5. Udbygning af Århus Havn

Den netop afsluttede kapacitetsudvidelse af containerhavnen har tilvejebragt mulighed for en konkurrencedygtig afvikling af containeromsætningen i en årrække fremover.

En fortsat vækst i container-trafikken på det niveau, der er realiseret de seneste år (8 % p.a.), forventes at kunne håndteres ved optimering af driften af eksisterende anlæg, men et spring i væksten som følge af evt. nye anløb af oceangående skibe kan medføre behov for yderligere containerhavnsfaciliteter – herunder terminalarealer og kajer.

Det er en meget væsentlig del af havnens udviklingsstrategi at tiltrække sådanne anløb af oceangående skibe. Århus Havn iværksætter initiativer for at gøre rederierne opmærksomme på den mulighed, der ligger i at anvende Århus Havn i en tid, hvor der er en positiv økonomisk udvikling i området omkring Østersøen, specielt Polen og Rusland.

Den omsætning, der genereres af fragt, som omlæsses på havnen, medvirker til, at havnen kan opretholde konkurrencedygtige priser på omsætning af indenlandske import/eksport containere til gavn for det danske erhvervsliv. De store kapitalomkostninger, der er involveret i effektiv drift med høj frekvens af skibsanløb, kan kun bæres ved en omsætning, der overstiger en vis kritisk masse.

For at kunne reagere på et sådant ønsket "spring" i væksten er det hensigtsmæssigt, at havnen har reaktionsmuligheder, sådan at en evt. udvidelse kan foretages på det rette tidspunkt. Det har tidligere været skønnet, at en sådan udvidelse i sydlig retning kunne blive aktuelt efter 2020. På baggrund af den kraftige vækst i havnens omsætning er det dog muligt, at det på et tidligere tidspunkt kan blive aktuelt med en yderligere udvidelse af havnen. Forligspartierne lægger vægt på, at udvidelsen ikke medfører, at nye arealer tages i brug før 2015, hvor tunnelen forventes færdiggjort.

Forligspartierne er på den baggrund indstillet på at inddrage det såkaldte byhavnsalternativ i den igangværende revision af kommuneplanen.

Det forventes, at byggetiden for en havneudvidelse vil være i størrelsesorden 3 år fra beslutningstidspunktet. Det vil således være muligt, at havneudvidelsen kan være klar til 2015.

I forbindelse med havneudvidelsen vil der være mulighed for at flytte Mols-Liniens færgeterminal ud i det nye afsnit evt. som en første etape af udvidelsen, hvis der opstår behov herfor. Der vurderes ikke at være alternative placeringsmuligheder på havneområdet.

Trafikken til en ny færgeterminal forventes ført frem til terminalen via havnetunnelen.

6. Beder-Bering landevejen og Sletvej

En fortsat vækst og byudvikling i kommunen nødvendiggør kommunale investeringer i overordnet infrastruktur. Rammerne for den kommende byudvikling bliver fastlagt i Kommuneplan 2009.

I den sydlige del af Århus Kommune er der allerede udlagt store byvækstarealer og der forventes udlagt yderligere store områder til den kommende byudvikling. I sammenhæng hermed afsættes der midler til anlæg af Beder-Bering landevejen frem til Torshøjvej, i alt ca. 150 mio. kr.

Der henvises tillige til Byrådets beslutning af 24. januar 2007, der bl.a. indebærer en opkobling til kommuneplanlægningen således:

- At der i 2007 påbegyndes en afklaring af linieføringen i et samarbejde med fællesrådene i den sydlige del af Århus Kommune,
- At vejforbindelsen i 2008 behandles og drøftes i forbindelse med oplæg til Kommuneplan 2009.
- At vejen anlægges i perioden 2010-2012.

Af de 150 mio. kr. i udgift finansieres 100 mio. kr. via indtægter fra grundsalg, jf. Byrådets principbeslutning af 7. februar 2007 om udgiftsbehov afledt af byudviklingen. Restbeløbet finansieres en ekstraordinær indtægt, der er opnået via en klagesag i en skattesag, der er afgjort og omtalt i forbindelse med regnskabet for 2006. Kommunen får tilbagebetalt moms på P-afgifter for 38 mio. kr. for perioden 2001-2006, og kommunen kan forvente et merprovenu i 2007-2009 på 5 mio. kr. p.a. for det merprovenu, der opstår ved, at der ikke skal betales moms af P-afgiften. De samlede P-indtægter forventes at falde betydeligt, når Byrådets beslutning om omlægning af Bispetorv realiseres, hvorfor der ikke er regnet med merindtægter efter 2009.

Endvidere afsættes der midler til Sletvej, der forløber mellem Skanderborgvej (i det kryds hvor Genvejen ligeledes er tilsluttet) og Landevejen. Behovet for en planlagt forlægning syd om Slet er forstærket af Genvejens tilslutning. Mange trafikanter - herunder tung trafik - benytter således Sletvej fra motorvejen-Genvejen til den sydlige del af kommunen til gene for beboerne i Slet.

Da Sletvej ligeledes indgår i cykelrutenettet, vil det i forbindelse med forlægningen være nødvendigt at etablere cykelstier på den vestligste strækning.

Anlægsudgifterne er estimeret til 13 mio. kr. til forlægningen syd om Slet By og 8,5 mio. kr. til reguleringer og cykelstier Sletvej-vest. Udgifterne finansieres via forbrug af de sidste ikke udmøntede midler på infrastrukturpuljen frem til 2013.

7. Cykelhandlingsplan – en opprioritering af cykelveje

Cyklisterens vilkår skal forbedres – med sigte på at kunne flytte en del trafik over i en sundere og mere bæredygtig trafikform. En afgørende forudsætning herfor er, at der kan anvendes trafiksikre cykelforbindelser.

Et prioriteringsredskab er cykelhandlingsplanen, der som indsatsområder peger på 1) Et sammenhængende cykelrutenet, 2) Fremkommelighed i kryds, 3) Trafiksikkerhed, 4) Parkeforhold, 5) Kombinationsrejser, 6) Drift og vedligeholdelse og 7) Information og dialog.

Der satses på en mærkbar og synlig indsats, der primært i første omgang tilgodeser de store cykelstrømme. På det korte sigt investeres i en periode på 5 år 50 mio. kr. i et forbedret cykelrutenet indeholdende både nyanlæg herunder cykelindfaldsveje eller radialveje, skoleveje og en forstærket vedligeholdelsesindsats overfor eksisterende cykelstier/-veje. Forligspartierne ønsker i den forbindelse, at det prioriteres højt at etablere sikre skoleveje med udgangspunkt i skolevejsanalysen. Investeringen finansieres dels ved midler fra infrastrukturpuljen dels ved kapitalisering af en årlig driftsbesparelse på 1,2 mio. kr. på budgettet for Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø i lighed med driftsbesparselsen på budgettet for Magistratsafdelingen for Børn og Unge.

Hovedparten af anlægsinvesteringen lægges i Midtbyen til nye hovedruter/primære ruter, cykelstianlæg og andre reguleringer. Uden for Midtbyen koncentrerer indsatsen om de vigtigste udpegede "missing links". For så vidt angår driften lægges der over en periode slidlag på nødlidende strækninger, ligesom der årligt sker en opprioritering af cykelstiers vedligeholdelse. Udgifterne finansieres via forbrug af de sidste ikke udmøntede midler på infrastrukturpuljen frem til 2013.

8. Øvrige projekter

Udsatte boligområder

Århus Kommune har i samarbejde med Boligforeningernes fællesekretariat igangsat et arbejde med at udarbejde helhedsplaner for de udsatte boligområder i Århus - med Gellerup og Toveshøj som det første område. Der vil efterfølgende blive iværksat en indsats i forhold til de øvrige udsatte boligområder. Helhedsplanerne anviser de initiativer, der med fordel kan sættes i gang i de udsatte boligområder for at skabe en mere alsidig beboersammensætning og løse de sociale problemer i boligområderne. Initiativerne vil bl.a. omfatte fysiske omdannelser, der ændrer områderne fra rene boligområder til velfungerende bydele.

De økonomiske forhold, herunder konkretisering og finansiering af anlægsprojekterne, vil blive behandlet i tilknytning til de konkrete planer.

Sundhedscenter i Vestbyen

Som en del af den ændrede opgavefordeling mellem kommuner, regioner og Staten er der åbnet mulighed for, at kommunerne kan etablere sundhedscentre. Sundhedscentrene kan etableres for at styrke den generelle sundhedsindsats.

Partierne finder, at det er ønskeligt med etablering af et sådant sundhedscenter i Vestbyen med særlig fokus på de sundhedsfaglige problemstillinger herunder en forebyggende indsats, der gør sig gældende for denne del af byen.

Forligspartierne ønsker undersøgt mulighederne for at etablere et sundhedscenter sammen med lokalcenteret i forskellige lokaliteter i området. Undersøgelsen skal udrede de forskellige placeringsmuligheder samt de hertil hørende omkostninger forbundet med de respektive løsninger. Partierne anmoder på den baggrund Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg i samarbejde med Borgmesterens Afdeling om at gennemføre en sådan undersøgelse med henblik på, at der kan træffes beslutning om etablering af et sundhedscenter som et led i den ovenfor omtalte indsats vedr. udsatte boligområder. Forligspartierne mødes og drøfter de forskellige placeringsmæssige muligheder og finansieringsforslagene når undersøgelsen er afsluttet.

Bæredygtighed i kommunale bygninger

Partierne finder det vigtigt, at fremtidens bygninger – herunder også de kommunale bygninger – er bæredygtige og fungerer med miljørigtige løsninger, der sikrer et ambitiøst lavt resourceforbrug i fremtiden.

Forligspartierne anmoder derfor Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø og Borgmesterens Afdeling om at udarbejde et konkret beslutningsoplæg til Byrådet om mulighederne for at styrke de miljørigtige løsninger i den eksisterende kommunale bygningsmasse og ikke mindst ved fremtidigt kommunalt byggeri. De økonomiske effekter af de fremlagte forslag skal fremgå både i relation til de forventede anlægsomkostninger og de fremtidige driftsudgifter i en mere miljørigtig løsning. Partierne ønsker, at samtlige afdelinger involveres i det forberedende arbejde f.eks. via kommunens bygningsgruppe, og beslutningsforslaget skal forelægges de øvrige magistratsafdelinger før det fremsendes til Byrådet.

Forligspartierne finder det endvidere vigtigt, at det forestående arbejde med en revision af kommuneplanen for Århus Kommune tager udgangspunkt i etablering af en bæredygtig byudvikling.

Sportcampus Århus

Forligspartierne har noteret sig, at der via Århus Elite er fremlagt et projekt "Sportscampus Århus – visionsoplæg". Uanset multiarenaens placering skal der ske en vurdering af dette oplæg. Forligspartierne anmoder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø, Magistratsafdelingen for Kultur og borgerservice sammen med Borgmesterens Afdeling om at vurdere forslaget herunder de trafikale udfordringer, der er forbundet med forslaget samt mulighederne for at nogle af de foreslåede aktiviteter placeres ved Atletion herunder eventuelt på cykelbanen og kastegården. Når denne vurdering er udarbejdet vil forligspartierne drøfte spørgsmålet igen.

Underskrift fra de forskellige byrådsgrupper:

Socialdemokraterne

Venstre

Det Radikale Venstre

Socialistisk Folkeparti

Det konservative Folkeparti

Dansk Folkeparti

Enhedslisten De Rød-Grønne